ZA NEKAJ VEČ KOT 2c na dan e... "GLA RODA" PO POŠTI T NA DOM (izvzemši sob. praznikov) ČITAJTE, KAR ANIMA
Erazem Gorshe 1116 E. 72nd St 6 Susan

GLAS NARODA

- List slovenskih delavčev v Ameriki. -

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 106 — Štev. 106 VOLUME LIII. — LETNIK LIII. NEW YORK, THURSDAY, MAY 31, 1945 — ČETRTEK, 31. MAJA, 1945 Telephone: CHelsea 3-1242

UPOR PROTI FRANCOZOM V SIRIJI

V London neprestano prihajajo vesti o pouličnih bojih v Damasku, glavnem mestu Sirije. — Streljanje se je pričelo v torek zvečer ob sedmih in je trajalo vso noč.

Prve sovražnosti so se pričele, ko so francoski oklopni avtomobili dospeli blizu palače poslanske zbornice, kjer je ministrski predsednik Mardam odgodil zasedanje, ker ni bilo navzočih dovolj poslancev.

Boji so se pričeli, ko je nek sirski vojak pobegnil od francoskega polka in se je izgubil med množico. Francoski vojaki so pričeli streljati in tudi iz množice so prihajali streli. Ljudstvo se je nato naglo razšlo, toda, kdor je imel puško, je streljal.

Vsled bojev v sosedni državi je vlada Lebanona poklicala prostovoljce pod zastave. Medtem pa so francoske čete zasedle državnozborsko palačo v Damasku.

Associated Press poroča, da je v Damasku zavladala prava zmešnjava, ko francoska artilerija obstreljuje prestolico in bombniki sipljejo na njo bombe.

Arabska plemena zapadno od Djebel Druže so napadla francoske čete v provinci Houran in so tudi vjela nekatere francoske posadke. Fanatični Druzi so pričeli vojno proti svojim starim sovražnikom, Francozom, s katerimi so imeli zelo krvavo vojno leta 1926.

Francozi pravijo, da so sirsik orožniki, katerim pomagajo partizani, pričeli napadati francoske postojanke v Damasku. Sirska vlada pa najbrže pri tem nima svojih prstov. Sirski predsednik Šuki al Kuwatly je prosil ameriškega poslanika George Wadswortha in angleškega poslnika Terrence Shone za posredovanje. Obenem pa je protestiral proti francoskemu bombardiranju Damaska.

V Damasku je bilo razglašeno premirje od štirih do šestih popoldne, da so mogli civilisti oditi iz mesta.

En angleški častnik je bil ubit, eden pa ranjen tekom obstreljevanja Orient Palace hotela. Ameriški konzulat je bilo nekoliko poškodovan. Zadeta je bila glavna kaznilnica in več kaznjencev je všlo.

Francoski bombniki so bombardirali Damask in Hambo, severno od prestolice. Orožniki so v Hambi izstrelili en francoski bombnik.

Oboroženi civilisti so napadli francoske vojašnice in vojake v Damasku. Na obeh straneh je več mrtvih. Brzojavna in telefonska zveza med Damaskom in Bejrutom je pretrgana.

Sovražnosti v Siriji in Lebanonu so se pričele, ker je francoska vlada zahtevala posebne predpravice, katerih pa nobena vlada ni hotela dovoliti. Pri vsem tem pa nobena vlada ni storila ničesar, kar bi moglo kazati kake sovražnosti proti Francozom, le civilisti so pričeli z boji.

Kot pravi angleški radio, je sirski ministrski predsednik izjavil:

"Naš cilj je prekiniti vse prejšnje zveze s Francijo. Strateških točk ne bomo dali in nobenega govora ni o tem, da bi Francija imela kakšne predpravice, katerih drugih narodi nimajo.

MINISTER EDEN ODGOVARJA GLEDE JUGOSLAVIJE

V angleški poslanski zbornici je nek konservativni poslanec rekel, da maršal Tito v Jugoslaviji namerava eno neliberalno vlado nadomestiti z drugo; komunistični poslanec William Gallacher, pa je rekel, da se angleški vojaki v Jugoslaviji vedejo kot plačanci in skušajo vzdržati pri vladi veleposestnike.

Na te očitke je vnanji minister Anthony Eden odgovoril: "Naše stališče je jasno. Kolikor imamo vpliva v deželi, bomo storili vse, kar je v naši moči, da se narodu da priložnost, da si izvoli vlado, kakoršno hoče imeti."

V odgovor na zahtevo nekega poslanca da Anglija skuša olajšati trpljenje katoličanov na Hrvatskem, je Eden odgovoril, da je za take notranje zadeve odgovorna jugoslovanska vlada.

Glede vnanjih zadev Jugoslavije je Eden rekel, da so še vedno v teku pogajanja z maršalom Titom glede okupacije Trsta in njegove okolice, da pa za sedaj še ni mogoče podati nobene določne izjave.

Iz Jugoslavije

TITO OBISKAL ZAGREB

Vse prebivalstvo Zagreba ga je pozdravilo na Kolodvorskem in Jelačićevem Trgu

Zagreb, 27. maja. — Dne 21. t. m. je maršal Josip (Tito) Brozović, ki je rodom Hrvat, dospel v Zagreb in tem povodom ga je vse prebivalstvo pokrajine Hrvatske navdušeno pozdravilo, zlasti na Kolodvorskem in Jelačićevem Trgu, kjer je nastala taka gnječa, da je bila hoja nemogoča. Na Jelačićevem Trgu se je kasneje vršila velika vojaška parada, in tem povodom je Tito Brozović govoril zbranemu narodu uro in pol. V svojem govoru je pred vsem povdarjal potrebo narodne rekonstrukcije. Govoril je tudi o tržaškem vprašanju in zvezi z Sovjetsko Rusijo. Iz Zagreba je odpotoval v Trst, kjer je bil sijajno sprejet.

•

Čiščenje srbske odvetniške komore

Belgrad, 27. maja. — Odvetniška komora pokrajine Srbije v Jugoslaviji, je izključila od svojega članstva 23 srbskih odvetnikov, ki so tekom okupacije sodelovali z naciji. Med temi kvizlingi so sledeči odvetniki: Ljubomir Stefanović, Dragan Simić, Djordje Kolović, Jovan Slavković, Nikola Radovanović, Dragoljub Kespić, in drugi. Vsi so bili označeni kot "neprijatelji naroda in izdajice. — Tem povodom se je ustanovilo društvo srbskih odvetnikov, kateremu načeljuje dr. Sinica Dtanković, čočim je dr. Milorad Vlajković bil izvoljen tajnikom.

•

Dobava hrane za Jugoslavijo po organizaciji UNRRA

Zadar, Jugoslavija, 27. maja. — Organizacija UNRRA je poskrbela za to, da se pošilja potrebne traktorje potom transprotnih aeroplanov v Jugoslavijo, tako da bodo zamogli kmetje povečati letošnji pridelek na svojih in zadružnih poljih.

•

Jugoslovanske obrti v Istri pričele z poslovanjem

Reka, Jugoslavija, 27. maja. — Po vsej Istri in bližnjih slovenskih okrajih se je obrtno in prometno poslovanje obnovilo. Mlekarne v Ilirski Bistrici delujejo, kakor pred vojno, dasiravno se za sedaj pridobi dnevno le po 4000 litrov mleka. Tudi mlekarska obrt v Hrušici (tudi v Sloveniji) je pričela poslovati, kakor pred vojno.

V bližini Trsta so pričeli z delom v tamošnjem premogovem rovu in tudi v solinah ob istrskem obrežju se sedaj dela v popolnem obsegu. Ribiči v šoli popravljajo svoje pomole in člani tamošnje ribarske zadruge se zopet bavijo z ribolovom, kakor pred vojno.

Iz Ilirske Bistrice, na Slovenskem, se tudi javlja, da so iz tamošnjega premogovega rova odstranili vodo, in da se v kratkem zopet prične z kopanjem premoga.

IRAN ZAHTEVA, DA ZAVEZNIKI ODIDEJO IZ DEŽELE

Ker je vojna v Evropi končana, je iranska vlada od Združenih držav, Anglije in Rusije zahtevala, da se drže pogodbe in svoje čete odpokličejo iz dežele.

V pogodbi, po kateri je Iran dovolil armadam imenovanih držav, da so se v vojni proti Nemčiji posluževale dežele, zlasti za prevoz vojaških potrebščin Rusiji, so se zavezale, da umaknejo svoje čete šest mesecev po končanih sovražnostih.

Ruske in angleške čete so prišle v Iran, ki ima bogata petrolejska polja 19. septembra 1941, ko ste nekaj dni prej obe državi iranski vladi poslali protest proti nacijskim agentom v deželi.

Šah (cesar) Reza Pahlevi je protest zavrnil in ni hotel izgnati nemških agentov. Šah je 16. septembra odstopil in prestol je zasedel njegov sin Šafur Mahamed Reza in tri dni zatem so angleške in ruske čete vkorakale v deželo z jugo in severa.

Amerika je svoje čete poslala v Iran leta 1942, ko so vojaške potrebščine po lend-lease postavi pričele prihajati za Rusijo in od tedaj je bilo skozi Perzijski zaliv in Iran (Perzijo) v Rusijo poslanih 4,380,430 ton tankov, trukov in aeroplanov.

Trije veliki so na svoji konferenci v Teheranu, glavnem mestu Irana, po vojni obljubili deželi gospodarsko pomoč in ji zagotovili popolno neodvisnost.

KOLIKO VELJA VOJNA

Dr. Paul Douglas, predsednik vseučilišča v Washington, D. C., je izračunal, da je sedanja vojna dosedaj veljala 1,030,000,000,000 — en triljon, 30 biljonov dolarjev.

"Ako bi bil ves denar ki je bil izdan za to vojno od leta 1934," je rekel Douglas, "enako razdeljen med ljudi po celem svetu — 2,170,000,000 — bi vsak mož žena in otrok dobil nad $500.

Ko stopamo v notranji obroč japonske obrambne črte, bo od vseh Amerikancev zahtevano več napora in žrtev. Naši fantje se bojujejo za nas. Zalagajmo jih s stvarmi, ki jih potrebujejo, da bodo Japonce, sovražnike človeške svobode, čimprej prisilili na kolena. — —

KUPITE VEČ BONDOV! HRANITE SVOJ DENAR! POMAGAJTE PREPREČITI INFLACIJO!

FOREIGN LANGUAGE PRESS DIVISION
OFFICE OF WAR INFORMATION

Ladjedelnice na zapadu potrebujejo delavcev

Iz Pariza je bilo naznanjeno, da se bo v nekaj dneh v Nemčiji sestala zavezniška kontrolna komisija za Nemčijo. V komisiji bo Ameriko zastopal gen. Dwight D. Eisenhower, Rusijo maršal Gregorij K. Žukov, Anglijo feldmaršal sir Bernard L. Montčgomery in Francijo general Joseph Pierre Koenig.

Sestanek komisije sta najbrže pospešila Harry Hopkins v Moskvi in Joseph E. Davies v Londonu. Davies je iz Londona naglo odptoval v Frankfurt ob Meni na sestanek z generalom Eisenhowerjem.

V katerem mestu bo konferenca zavezniške komisije, ni bilo naznanjeno in Moskva samo pravi, da bo nekje v Nemčiji. Ako ne bo v Berlinu, bo najbrže v bližnjem Potsdamu. Na konferenci bo natančno določena okupacijska zona za Ameriko, Rusijo, Anglijo in Francijo. Ravno tako bodo določeni kraji, katere bo zasedlo belgijsko in holandsko vojaštvo, za kar sta prosila zavezniške vladi obeh držav.

Vojaki se vračajo

V torek je pet transportnih parnikov pripeljalo v New York 10,000 vojakov iz Evrope.

En parnik je pripeljal tudi 671 ranjenih vojakov; dva parnika pa 4225 ranjencev ter 62 vojnih nevest, med katerimi jih je bilo 19 z otroci. Med vojaki je bilo tudi 2623 vojakov, ki so bili v Nemčiji vjeti, pozneje pa osvobojeni.

Ranjenci so bili odpeljani v Halloran General Hospital na Staten Island, Camp Kilmer, Camp Shanks in Mason General Hospital na Long Islandu. Drugi vojaki pa so odšli v Camp Shanks.

Pacifik:

MARINI ZAVZELI TRDNJAVO ŠURI

Ameriški marini so zavzeli trdnjavo Šuri na Okinawi in ob 1.45 popoldne je bila na starem zidovju razobešena ameriška zastava. To je sporočil admiral Chester W. Nimitz, ki še dodaja, da je Naha popolnoma v naših rokah.

Poslednji boji, ki so bili zelo hudi, so se bili v podzemskih hodnikih, od koder so morali biti Japonci pregnani z razstrelbami in ročnimi granatami.

Tudi na drugih krajih fronte so Amerikanci napredovali, 77. divizija iz New Yorka je zadela na posebno močan odpor, pa navzlic temu je napredovala.

Ko so se Japonci umaknili iz Šurija, je ameriška deseta divizija pričela obkoljevati sovražnika.

•

TOKIO SKORO PORUŠEN

General Curtis E. Le May, poveljnik superbombnikov B-29, ki napadajo japonske kraje z Marianas otočja, je časnikarjem s številkami in fotografijami pojasnil, kaj so ameriške leteče trdnjave v treh mesecih napravile v Tokiju. Gen. Le May je rekel, da je bilo v zračnih napadih popolnoma do tal porušenih 51 kvadratnih milj japonskega glavnega mesta.

Iz fotografij je razvidno, da Tokio v vojaškem oziru ne pride več v poštev. Na dolžino in širino več milj so same razvaline, ki na fotografijah izgledajo kot velika peščena puščava. Kjer so prej stali veliki arzenali, električne naprave in razne velike tovarne, so sedaj same razvaline.

Tokio ima okoli 7,000,000 prebivalcev, od katerih jih je v porušenih okrajih živelo približno 4,500,000. Zato je mogoče domnevati, da je bilo v zračnih napadih na Tokio ubitih 1,000,000 ali pa še več ljudi.

•

JAPONCI BEŽE NA KITAJSKEM

Kitajci zasledujejo Japonce, ki bežе iz južne Kitajske, in se bližajo na 50 milj dolgi fronti Liječovu, ki so ga Japonci zažgali, kar pomeni, da se nameravajo Japonci umakniti tako iz mesta kot iz cele južne Kitajske.

Kitajci so se prebili sedem milj skozi japonske utrdbe in so dospeli v predmestje močno utrjenega Išana, 43 milj zapadno od Liječova, Japonci pa so se že umaknili iz krajev 38 milj proti severozapadu.

V Čungkingu so razširjene govorice, da se Japonci umikajo iz južne Kitajske in iz strateško važnega Liječova, ko so Kitajci zavzeli Jungning, kjer je bila Japoncem odrezana zveza z Indo-kino.

Kupite en "extra" bond danes!

OBHAJANJE ZGODOVINSKEGA DOGODKA V MOSKVI

Nebo nad Moskvo žari v luči raketov v proslavo sestanka med prvo ukrajinsko in prvo ameriško armado v Nemčiji.

POZOR, SLOVENCI V NEW YORKU!!

V nedeljo, 3. junija, ob 4. uri popoldne, bodo prišli v našo sredo člani Jugoslovanske ekonomske in trgovinske komisije, kateri se sedaj nahajajo v Zdr. državah na tozadevni misiji. Eden od članov te komisije je g. Rudolf Lučovnik, kateri bo prisoten in bo govoril o razmerah v domovini.

Prepričani smo, da je slednji rojak in rojakinja v naši naselbini željan in željna slišati kaj nam bo povedal Slovenec, ki je pred kratkim prišel iz stare domovine in so mu dobro znane vse tamošnje razmere in stanje. Iz tega razloga so Združena Slovenska Društva velikega New Yorka sklenila, da skličejo sestanek in tako dajo našim ljudem v newyorški naselbini priliko, da se seznanijo s člani zgoraj omenjene delegacije in sami slišijo iz njih ust kaj imajo povedati o položaju v Jugoslaviji, odnosno v Sloveniji.

Vabimo vse rojake in rojakinje, da se udeleže tega sestanka, ter pripeljejo s seboj tudi svoje prijatelje in znance. Sestanek se vrši v Slovenskem Domu, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

Sestanek je bil sklican v naglici in zato o njem obveščamo našo javnost v naselbini tem potom, obenem pa tudi naznanjamo, da bo na sestanku podanih nekaj pevskih in drugih točk, da bodo s tem počaščeni naši gostje iz domovine.

Za Združena Slovenska Društva v New Yorku.

Joseph Zavertnik, predsednik.
Anna P. Krasna, tajnica.

Vladna komisija za Nemčijo

Mornariški tajnik James Forrestal, je naznanil, da je bilo na Pacifiku poškodovanih toliko ladij, da je za njih popravilo potrebnih nadaljnih 36,500 veščih delavcev.

Forrestal je rekel, da je v bojih z Japonci začnje mesece poškodovanih vedno več bojnih ladij; poleg tega pa delo v ladjedelnicah ob zapadni obali zapušča toliko delavcev, da je treba mnogo poškodovanih ladij poslati v ladjedelnice na vzhodni obali.

Kot zgled je navedel matično ladjo Franklin, na kateri je požar, ki so ga zanetile japonske bombe iz aeroplana, napravil škode $40,000,000, in ki je morala prevoziti Pacifik in Panamski kanal ter priplula v ladjedelnico v Brooklynu kjer bo vzelo najmanj 9 mesecev za popravilo, da bo zopet sposobna za boj.

General Clark prišel

General Mark W. Clark, poveljnik zavezniške armade v Italiji, je včeraj z aeroplanom dospel v Chicago, kjer ga je na tamošnjem letališču pričakala tisoč glava množica.

Pri njegovem prihodu sta ga prvi pozdravili njegova žena in hči. Uradno so ga pozdravili župan Edward J. Kelly ter visoki armadni častniki in civilni uradniki.

Z njim se je v treh transportnih aeroplanih v spremstvu 16 napadalnih aeroplanov pripeljalo 52 častnikov njegovega štaba in vojakov.

"Glas Naroda"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly $7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO: $7.—; ZA POL LETA —$3.50; ZA ČETRT LETA $2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši soboto, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—1242

Brez načrtov

Kmalo po smrti predsednika Roosevelta, je naša vlada zamenjala svoje načrte glede ustanovitve svetovnega miru, z načrti angleškega ministrskega predsednika, Winstona Churchilla, kar nam dokazuje konferenca za vzdrževanje povojnega svetovnega miru. Med "velikimi tremi" vlada vedno večji nesporazum, in ako kmalo ne zavlada med zapadnimi zavezniki in Sovjetsko Rusijo sporazum, potem bodoči mir nikakor ne bode zagotovljen. Za sedaj zamorejo "veliki trije" položaj še vedno oblažiti, ako pripoznajo javno in medsebojno vse napake, katere so dosedaj napravili.

Pri vsem tem je povsem naravno, da je prav lahko videti napake svojega bližnjega, ne pa svoje lastne; in tako sedaj dolžijo Moskvo, da je kriva vsemu, kar jim ne ugaja in kar baje ni v njihov lastni prid. Rusija obstaja pri svojih načrtih glede Poljske, in Rusija tudi ne dovoli prihod zavezniških političnih delegacij v Budimpešto, na Dunaj in v Prago. Tudi našim časniškim poročevalcem ni dovoljeno priti v balkanska glavna mesta. Rusi tudi ne dovolijo, da pridejo zastopniki zapadnih zaveznikov v Berlin, da bi tamkaj za stalno ostali. In poleg vsega tega, Moskva javno in ponosno podpira osvoboditelja Jugoslavije, maršala Tita Brozovića.

* * *

Kaka je pa odgovornost Anglije in Zjedinjenih držav? Čemu zapadni zavezniki še vedno, niso kaznovali nacijski generalni štab, oziroma njegove še živeče člane? Čemu zapadni zavezniki niso podvzeli dosedaj še niti enega koraka, da bi kaznovali nemške kartele in truste in čemu tudi niso poskrbeli za to, da se anglo-ameriške korporacije zopet ne združijo z enakimi korporacijami v Nemčiji? In čemu v Londonu in Washingtonu molče glede Francove fašistične vlade v Madridu? S kratka — kake načrte imajo zapadni zavezniki glede bodočnosti Nemčije in ostale Evrope?

Anglija in tudi naša republika menda prav lahko odgovoriti na omenjena vprašanja. Ako naši državljani ne vedo kam jadramo, potem se jim ne more šteti v greh, ako jim je znano, da Sovjeti prav dobro vedo kam plove Sovjetska Rusija.

Vsled mnogih in velikih napak, katere so storili zapadni zavezniki glede nemško-evropske zmešnjave, zapadna Evropa še vedno ni solidno organizovana. Istočasno so pa Rusi prav dobro organizovali iztočno Evropo. Zavezniki bi kaj tacega prav lahko že davno storili — saj v Italiji. Moskva tudi ni kriva, da se Anglija in Amerika še vedno nista sporazumeli z generalom de Gaulle in Francijo. Anglija in naša republika morati imeti gotovo smer v politiki napram de Gaulleju in Franciji, Italiji in Španski, — ali pa ničesar, kar bi sličilo kaki politiki. Ljudje, ki vedo kam gredo in kam jadrajo, običajno vedno pridejo do svojega cilja. Ako se Anglija in naša republika ne domeniti glede skupnega načrta, potem bode naše prebivalstvo moralo zopet plačati veliko svoto denarja radi pomanjkljivosti našega državništva.

Sovjetska inostrana politika je bila vedno odkrita z svojim namenom vničiti fašizem povsodi, kjerkoli se pojavi in sicer brez izjem, kakoršni sta Argentina in Španska; vničiti v Nemčiji za vedno vse one kroge, ki skrbe za bodoče vojne, vštevši nemški generalni štab, in poskrbeti za to, da pridejo vojni zločinci hitro pred sodišče. Ako želi Anglija zajedno s Zjedinjenimi državami da bode Rusija z njo sodelovala, potem morati obe zaveznici poskrbeti za to, da se vse to kakor hitro mogoče izvrši.

Da se bliža zapadnim zaveznikom svetovno-politična kriza, je bilo že tedaj jasno, ko so izdelali načrt po katerem so nasprotovali fašizmu v Nemčiji, medtem, ko istočasno niso hoteli "opaziti" fašizem na Španskem. In Rusom ter ostalim Slovanom je tudi prav dobro znano kaj pomenja na črt odpraviti Francisco Franca na Španskem, ter istočasno poskrbeti za to, da se ne da španskemu narodu pravica in prilika, — izvoliti si svojo lastno vlado. In ako žele zapadni zavezniki, da se da Poljakom pravica izbrati si tako vlado, kakoršno si narod želi (oziroma jo že ima), čemu se ne da jednaka pravica Špancem in Grkom? Čemu podpira Churchill — grškega in menda tudi jugoslovanskega kralja — proti volji grškega in jugoslovanskega ljudstva, in čemu se zapadni zavezniki še vedno igrajo z italijansko monarhijo?

Jasno je tudi, da bi si zapadni zavezniki pridobili zaupanje Rusije in ostalega Slovanstva, ako bi poskrbeli za to, da se nemški vojni zločinci hitro in pošteno kaznujejo. Ako bi na primer, Goeringa obsodili v smrt in smrtno obsodbo takoj izvršili, bi to storilo v Moskvi kar najboljši vpljiv, kajti Rusi sodijo položaj vedno le po dejanjih, nikakor pa ne po besedah.

Rusija se zanima tudi za vzpostavljenje nemških kartelov, ker prav dobro vedo, kolika je zveza med temi karteli in anglo-ameriškimi korporacijami.

Do sodelovanja med "velikimi tremi" ne bode prišlo, dokler se politika zapadnih zaveznikov ne spremeni v proti-fašistično delovanje in poslovanje, in dokler ti zavezniki ne dokažejo, da se ne boje svojih lastnih ljudstev.

ERDELJSKA

Pred nekaj dnevi smo objavili članek pod naslovom: "Dve deželi — Dobrudža in Ereljska". V prvem delu je bilo opisano nekoliko o zgodovini Dobrudže, v današnjem delu pa nadaljujemo z Erdeljsko, ali kot je nam bolj znana pod imenom Sedmograška.

Ta dežela je bila pod Madžarsko. Po zadnji vojni leta 1918. pa je bila priključena Romunski. V sedanji vojni je to deželo Hitler odvzel Romunom ter jo milostno podaril nazaj Madžarski, ker so se zdeli Hitlerju Madžari boljši privrženci kakor Romuni. No pa pa Erdeljska ne bo Madžarom ostala. Romuni in Rusi so jo zasedli in bo skoro gotova prisojena Romunski.

Erdeljska, Sedmograška ali Transilvanija, kakor jo imenujejo po latinsko, je dežela s površino okrog 62,000 štirjaških kilometrov, ki jo od vseh strani obdajajo visoke gore in je sama zelo gorata. Prebivalcev šteje več nego tri milijone in sicer so rumunskega, madžarskega in nemškega porekla. V starem veku je Erdelska pripadala kraljestvu Dakov, ki ga je ob začetku 2. stoletja po našem štetju zrušil cesar Trajan. Rimljani so se morali pozneje umakniti Gotom, ti pa so deželo prepustili Vandalom in Gepidom. Leta 567. so Obri premagali kraljevstvo Gepidov in med obrsko vladavino so se v deželi priselili tudi Slovani. Ostanke teh Slovanov so si podjarmili proti koncu 9. stol. Madžari. Do 11. stoletja je bila Erdeljska potem kot obmejna pokrajina le v rahli zvezi z jedrom madžarske dežele. Stoletni boji so jo izpraznili tako, da sta kralj Geza II. in Andrej II. poklicala v deželo Sase in nemški viteški red, da bi jo kolonizirali. V istem času so tudi madžarski naseljenci, znani pod imenom Sekulci, dobili posebne pravice. Erdeljski vojvode, ki so jih imenovali ogrski kralji, so si znali ustvarjati čedalj bolj neodvisen položaj. L. 1437, je prišlo do ustanovitve zveze madžarskih plemenitašev, Sasov in Sekulcev, ki so predstavljali "trojico erdeljskih narodov". Za druge narode, zlasti Rumune, se ni brigal nihče, ti so predstavljali spodnjo plast.

Ko so Turki l. 1541. zavzeli Budim, je postala Erdeljska od Madžarske neodvisna velika kneževina, ki se je pa postavila pod zaščito Avstrije, ko je ta zasedla Madžarsko. L. 1691. je postala avstrijska kronovina. Avstrijski posežki v njeno politično avtonomijo in avstrijsko podpiranje protireformacije so imeli za posledico, da so se erdeljski Madžari ob začetku 18. stoletja priključili uporu Franca Rakoczija. Pozneje je Erdeljska delila v glavnem usoda Madžarske, deželi zbor v Klužu v maju 1848. je sklenil spojitev z Madžarsko, kar se je pa po porazu Madžarov spet razveljavilo. Erdeljska je postala posebna avstrijska kronovina. A pri tem ni ostalo, kajti po nagodbi l. 1868. se je pripojitev k Madžarski vendarle izvršila, čeprav na stroške dotedanje erdeljske avtonomije.

Med svetovno vojno je romunska vojska ob koncu avgusta 1916. dospela v Erdeljsko, a se je morala po bitkah pri Sibiniju in Brašovu spet umakniti. Ko sta propadli osrednji velesili, so erdeljski Romuni v decembru 1918. proglasili priključitev dežele k Romuniji.

OPOMIN! POSEBNE RDEČE TOČKE ZA MAJ!

Ako pregledujete rdeče točke tega meseca in preudarjate, koliko mesa in presnega masla boste mogli kupiti . . . ne pozabite na one **posebne** rdeče točke, ki jih morete dobiti od svojega mesarja s tem, da hranite in izročite porabljeno kuhinjsko mast!

Čudežno je, kako naglo morete napolniti posodo z mastjo in dobiti posebne znamke, ako ne hranite samo velike količine masti, temveč tudi odrezke in male kapljice. Postrgajte vse ponve. Posnemite juhe, omake, polivke. Shranite ostanke jedi in odrezke mesa: enkrat na teden jih zastopite in jo zlite v posodo za mast.

Vaša dežela **potrebuje** te maščobe, da pomagajo izdelovati potrebščine za bojišče in za domačo fronto. Pojdite na delo danes za to važno vojno delo!

RAZGLEDNIK

ODLOMKI IZ DOMAČEGA ČASOPISJA

Newyorški "Mirror" piše: "Pri nas bi moralo biti že pred tremi leti pripravljeno vse, kar je potrebno za vzdrževanje miru. Ako bi vse to imeli, potem bi ne prišlo do prepirov radi Trsta. Titovo razmerje z Anglijo se je pričelo ohlajevati že davno." Potem opisuje, kako je prišel Tito — ko je bil povabljen — h kosilu k generalu Wilsonu. Spremljevalo ga je namreč dva ducata partizanskih vojakov, kateri so se razpostavili ob stenah obednice, na kar je maršal Wilson pripomnil: "To je nekaj izvanrednega". — In Tito Brozović mu je odvrnil: "Da, — sedanja vojna je tudi nekaj izvanrednega." . . .

* *

"The Tribune" v Chicago, Ill., pravi, da je Evropa gnezdo vseh vojn na svetu, in do sedaj se še ni pojavil najmanjši znak, da so se tamošnje vlade in narodi spremenili. In ker je vse to neoporekljiva resnica, smatrati je vsako svetovno varnostno organizacijo kot prevaro . . .

* *

Magazin "Saturday Evening Post" objavlja dopis nekega Horace W. Osborne, kateri se bavi, z vprašanjem koliko se mora potrošiti, kadar se hčerka — omoži, kajti poroka mora biti taka, "da je očetova ljubljenka nikdar ne pozabi. Potem navaja svoje lastne in dokaj žalostne izkušnje, ko se je njegova hčerka poročila, in navaja svote, katere je izdal za poroko svoje hčeri: poročna obleka, cvetlice, trosseau, fotograf, organist, krojač, ki je očistil njegovo staro obleko napitnine, poročna potica, godba, pijača, najem zasebne limusine, itd., itd. — Vse skupaj — $2238.27. . . .

* *

Potom radio-postaje WMCA je neki komentator dejal: — "Prepir, ki je nastal med angleškimi in jugoslovanskimi oblastmi glede Trsta, — dokazuje, da mora naša vlada ohraniti svojo neodvisnost in svoje mnenje, in da ne sme postati podružnica angleškega ministerstva inostranih del . . . Zadevo glede Trsta, je težavno razumeti ako se ne uvažuje dejstva, da ima Anglija ob Sredozemskem morju svoje posebno politiko, katera je v vsakem pogledu reakcijonarna. To je politika Toryjev in politika reakcije. —

Ista radio-postaja tudi javlja, da so jugoslovanske oblasti izjavile, da je smatrati tržaško in primorsko vprašanje kot "fait acompli" in da ostane dežela v bodoče jugoslovanska . . .

* *

"Times-Herald" v Washingtonu, D. C., pravi, da smo zopet "zavozili" z našim nastopom proti Rusiji, ker skušamo "pobirati angleške kostanje iz ognja" . . .

* *

Potom radio-postaje WLIB je te dni nek komentator dejal: "Sedaj, ko so evropski narodi osvobojeni, se čujejo želje teh ljudi. Evropa se je spremenila in ne mara, da se vrnejo prejšnji časi in prejšnje vlade in tako bodo prebivalci, ki so ostali tekom okupacije doma, odločili, kdo naj vlada njihovi domovini."

* *

Narednik George Murphy, ki je nedavno, ko je bil v Nemčiji, našel sto (100) ton čistega zlata v nekem solnem rudniku, čegar vhod je razstrelil z dinamitom, je ravnokar dospel na dopust k svoji materi v Seattle, Wash., ker je bolan. Dasiravno je našel v onem solnem rudniku sto ton čistega zlata, katerega so naciji pokradli po vsej Evropi, prinesel je v Seattle, Wash., le — 15c. . .

IŠČEM GOZDARJE —

petnajst do dvajset mož za delo v gozdu drva in lokse; gost lep in plača dobra. za drva $4 od korda; za lokse plača od tisoč čevljev $5.

Za vsa pojasnila se obrnite na:
ANTON MOHAR, R. F. D. 2, Belmont, N. Y., c. of Sherwood Mapes Co.

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

PRIPRAVE ZA VOLITVE V ONTARIO

Vse tri stranke Ontario zaključujejo svojo kampanjo za volitve, ki se vrše dne 4. junija.

Toronto, Ont. — Provincijalni vodje vseh treh glavnih političnih strank v provinciji Ontario, so zaključili svojo volilno kampanjo za volitve, ki se vrše v Ontariju dne 4. junija.

Ministr. predsednik, Drew, ki je vodja pregresivne-konservativne stranke, je prepotoval vso centralno in zapadno provincijo; Mitchell Hepburn, vodja liberalne stranke, je imel svoj glavni govor v Kenori in je prepotoval severozapadni del Ontarija, in E. B. Jolliffe, vodja stranke C. C. F., je bil na volilnem potovanju po severnih pokrajinah osrednjega Ontarija.

Mr. Joliffe je v svojem govoru v Midlandu in Oriliji povdarjal, da blagostanje prebivalstva ni odvisno od takozvanega svobodnega poslovanja ali "free enterprise", temveč od blagostanja delavstva in poljedelcev v obliki peterih glavnih točkah, namreč: stalnega dela in zaslužka, jamstva glede prodaje poljskih pridelkov, varnosti domovja in zdravja ter jedinstva med vsem prebivalstvom. Glede tega govora je ministerski predsednik Drew, ki je tudi kandidat, izjavil, da predlogi stranke C. C. F. pomenjajo državno socijalizacijo, s katero se konservativna stranka ne more strinjati.

RAZSTAVA JUGOSLOV. POSLANSTVA v OTTAWI

Ottawa, Kanada. — Jugoslovansko poslanstvo v Ottawi je priredilo (med 21. in 24. majem) v hotelu Chateau Laurier razstavo, katere namen je bil pokazati tukajšnjemu občinstvu vojaške, kakor tudi kulturne napore partizanskega gibanja v Jugoslaviji.

Da je bil uspeh razstave odličen, je pokazal velik obisk tukajšnjega meščanstva, ki si je z zanimanjem ogledovalo izložene fotografije in mnoge grafične podatke o borbi v Jugoslaviji.

Posebno globok vtis na publiko so imele originalne slike, ki so pokazale dovolj razločno kakšnih sadističnih zločinov se je sovražnik posluževal nad nedolžnim narodom v Jugoslaviji. Omenjene slike so bile najdene pri ubitih ali pa zajetih Nemcih in Italijanih.

Ves razstavni materijal, ki ga je izdelal Yugoslav Emergency Committee v Londonu, se bo še dalje prikazoval po vseh večjih mestih Kanade in naselbinah, kjer žive jugoslovanski izseljenci.

PRVI SLOVANSKI POLITIČNI VODJA V KANADI

South Cochrane, Ont. — Tukajšnji meščan, Mihail Karol, ki je ukrajinskega pokolenja, je prvi Slovan, ki je postal kandidat Delavske Progresivne stranke. Kandidatom je bil odbran dne 7. t. m. v Kirkland Lake, Ont., in vse izgleda tako, da bode izvoljen zastopnikom imenovanega okraja pri postavodaji provincije Ontario.

Mihail Karol je bil svoječasno urednik mladinskega časopisa "Mladi Svet", ki izhaja v ukrajinskem jeziku v Winnipegu, Man., in kasneje je prevzel uredništvo lista "Young Worker", ki izhaja v Toronto. Od leta 1940 nadalje je bil zaposlen v Hollingerhevih zlatih rudnikih. Tudi je bil izreden pri organizacijah rudarjev v pokrajini Porcupine.

Znižanje davkov

Ottawa. — Centralna vlada naznanja da je odpravila davek na kupljeni stavbeni materijal, kateri je znašal 8% kupnine; tudi davek na uvozno tovarniško blago in na uvoz strojev, ki je znašal 10% nakupninske vrednosti, je sedaj odpravljen, kar velja tudi o davkih na radio, fonografe in fotografične kamere. Tudi davek na potniške avtomobile, ki je znašal od 25—30%, je znižan na 10%. Odprava imenovanega davka je posledica konca vojne v Evropi. — Splošno znižanje davkov mora pa čakati na tozadevno zakonodajo kanadskega parlamenta.

Pomanjšanje poljskih pridelkov

Ottawa. — Zvezini statistični urad naznanja, da bodo letos v Kanadi posejali 869,700 akrov manj, kakor lansko leto, v kolikor pride pšenica v poštev, toda tudi to pomanjšanje še vedno pomenja, da bode tudi tekom letošnjega leta v Kanadi 914,500 akrov več z pšenico posejanih, kakor v predvojnem času. Vsega skupaj bode letos z pšenico posejanih 21,500,000 akrov veliko zemljišče. Ovsa, ječmena in lanu bode letos več posejanega, kakor lansko leto.

Kanadske ribe kot hrana za prebivalstvo Anglije

Ottawa. — Osrednja vlada je izdala odlok, glasom katerega morajo kanadski ribiči nadalje prodati 25 odstotkov vseh vjetih takozvanih "polenovk" vladi in tudi 75 odstotkov vseh vjetih rib, ki so znane pod imenom "pollock". Te, osnažene ribe, katerih bode najmanj 15 milijonov funtov, bodo potem v zmrznjenem stanju poslali v Anglijo, da tamošnje prebivalstvo ne pozabi, kako — izgledajo ribe.

SEDAJ LAHKO DOBITE
LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI
pisatelja Louis Adamič-a
ZA CENO $2.50 ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, daje pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanji vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenci v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredne in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Združene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prestaviti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in je priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov . . Čitanje te knjige je bogato plačano." — — Tako se je izrazil veliki ameriški dnevnik o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za $..... za lastnoročno podpisano(i) knjigo(i):

.....

.....

Moje ime .....

Št., ulica ali Box št. .....

Mesto in država .....

"Glas Naroda"
216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

Dopisov brez polpisa in osebnosti ne priobčujemo. Dopisi za četrtkovo številko naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo zjutraj.

Vesti iz slovenskih naselbin

"Dopisi" so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se z njimi naši rojaki takorekoč med seboj pogovarjajo.

NAŠE AKTIVNOSTI V NEW YORKU

Jaz mislim, da bo dobro če zopet pogledamo malo globje v "pomožno akcijo", ki je vsaj navidezno zaspala zadnje tedne. Ni vedno prijetno brenkati na eno in isto struno, toda prijetno ali ne — brenkati moramo naprej in naprej, toliko časa, da se zbudi zavest v zadnjem kotičku.

Mnogo izmed naših ljudi čaka, in komaj čaka, da se pošta odpre, da bodo lahko poslali svojim lastnim ljudem. To je popolnoma umevno in popolnoma naravno. S tem ne more nikdo priti v navskrižje, kajti vsak posameznik, ima tisti gorki kotiček v srcu, ki nekoliko glasneje govori, kadar se pride do tistega trenotka, ki je treba dati dar.

Stvar pa ni tako enostavna, kot se vidi in dasiravno se bo mogoče odprla pošta; to je pismena pošta — ne bo tako kmalu prišel čas, ko bo mogoče poslati pakete, ki bodo vsebovali kakšne vrste oblačila. Ravno sedaj, ni dovoljeno pošiljati nobenih novih predmetov; niti obleke in ne čevljev. Pošilja se pa lahko vso staro obleko in vse stare čevlje, ki se jih more nabrati. Niti pomožna akcija ne dobi dovoljenja za take pošiljatve. Dovoljenje pa ima za staro obleko in čevlje, in to se more poslati le potom pomožne akcije — za skupno odpomoč, — to je, za tam, kjer je potreba največja. Kolikor pridejo v poštev prehrana in zdravila, jih bo pošiljala UNRRA, kolikor bo mogoče ob teh razmerah; zato tudi ni mogoče pošiljati zdravil in hrane potom pomožnega odbora.

Toda je drugo polje, ki lahko pomagamo svojemu rojstnemu kraju in se naravnost sili po oblastih, da to storimo. Kot vam je znano, je bila revščina taka tam, da je mnogo ljudi pomrlo vsled lakote, drugi, ki niso pomrli, so oslabljeni in jetika se je tako razpasla, da so oblasti resno razburjene. Kot vsi vemo, naši ljudje še niso nikdar uživali preveč mastnih in tečnih jedi; in jajca, maslo in drugo, je šlo na trg, da si je tako reven kmet ali kajžar pridobil par dinarjev, da je plačal davek in vsaj za silo obul in oblekel svojo družino. Torej kot tak, že tam ni imel toliko odpora proti jetiki, kot ga ima dobro hranjen človek. Ko pa so prišli v deželo nasilneži, so mu pa še tisto odvzeli, kar je imel. Vse to oblasti vidijo in računajo kako spraviti našega človeka zopet na stan. Boš rekel: "O, seveda, saj ga spravljajo; v Trstu, na Koroškem in drugod.", toda, to je druga stran in gledati moramo, kadar se tiče pomoči, iz tiste strani, ki kaže pravilno sliko in kadar se tiče politike in vojaških zadev, pa iz strani, ki pokaže pravilno politično sliko.

Toraj naproša se nas, da posvetimo vse svoje moči, ki so nam na razpolago, da damo pomoč tja in na tak način, ki bo najbolj zalegla. In to je, za nakup zdravniških priprav; takih priprav, ki jim bo mogoče največ dobrega storiti za ljudi tam. Ena teh priprav je X-ray aparat; dozdaj jih je kupljenih 11 in mogoče bodo kmalu kupljeni nadaljni štirje. Potem so drugi inštrumenti, ki so potrebni za uspešno delo zdravnikov. Preračunano je, da se rabi od petnajst do petdeset postojank ali "zdravilnih središč", predno jim bo mogoče napasti tuberkul o vsaj na približno zadostni meri. Vsi bolehni ljudje, bodo morali biti pregledani in razdeljeni po štadijah bolezni, da se tako reši Vse tiste, ki jih je mogoče ozdraviti in se da pomoč tistim, ki je že prekasno za popolno ozdravljenje. Da pa se more pričeti z delom uspešno, morajo imeti v prvi vrsti X-ray aparate, da to stanje ugotove. S prva se je mislilo, da bo mogoče spraviti skupaj toliko, da bo vsaka večja naselbina postavila po eno tako zdravilno središče in ga opremiti z vsemi potrebnimi modernimi inštrumenti, kot jih imajo tu po ameriških bolnišnicah. Toda, kot se vidi, ljudje niso zapopadli stvari; ali pa niso vzeli za resno in do zdaj, kot je eni znano, se je zaobljubile ne newyorška naselbina Slovencev. Dalmatinci v New Yorku tudi zbirajo za eno, in mislim, da Hrvatje za tri. — Drugje pa vsa ta reč ni našla odmeva, kot bi se spodobilo ob tem času.

Slovenci v New Yorku, so se obvezali za eno, toda navidezno se zdi, da tudi tukaj ni zajelo vseh — nekateri po sto dolarjev; in drugi niti rudečega centa??? . . . Upati pa je, da počasi bo stvar prišla v tek, tako, da nam beseda ne bo ostala v grlu. In vi drugo?! Kot sem že enkrat pisal, bom še danes povdaril — ČE NASELBINE NI SO DOSTI VELIKE in če si same ne upajo in ne morejo podvzeti, da bi nabrale za eno tako središče, naj stopijo v stik z drugimi v isti državi in potem skupno z ostalimi naselbinami zbero za eno zdravilno središče. Mi tu smo že zbrali precej, a mnogo nam pa še manjka IN MOJE MNENJE BI BILO, DA NAMESTO, DA ZBIRAMO V IMENU "MESTA NEW YORK", kakor bi se imela imenovati postojanka; naj bi zavzeli med se, vse naselbine v državi New York, ki bi po svojih odborih tam nabirale, ter bi se potem središče imenovalo — "NEW YORK". Na tak način bi potem lahko postavili, ne eno, pač pa več postojank. Prva naj bi se imenovala "New York" in druga pa potem kakor bi glasovali darovalci države New York. Glasovali bi pa tam, kjer so darovali in odločala naj bi pa večina glasov, vsak dolar en glas.

Jaz dobro vem, da je mnogo naših ljudi, ki se zanimajo, toda tudi vem, da je težko pričeti ker se tu in tam spodtika — toda če je volja, bo tudi uspeh. Če se kateri izmed vas v naselbini po državi New York zanima in je voljan delovati zato, med ljudi v naselbini, ki so prav gotovo pripravljeni sodelovati in spojiti se v odbor v namenu, da se pomaga na način, ki bo najbolj zalegel, mi lahko piše pismo ali karto in jaz bom potem predložil "našemu pomožnemu odboru" in se bo videlo kaj se more storiti skupno. Pri tem se ne gre že toliko ravno za to našo postojanko, ki kljub vsem mislim, da bo mogoče zbrati, do konca leta, kot se gre za to, da prične logično sodelovati. Tako, bo uspeh zagotovljen brez, da bi se eni žrtvovali, in drugi stali ob strani in opazovali, kot bi se ni tikalo njihovih ljudi prav tako, kot se tiče onih, ki delujejo. KAJ PRAVIŠ NEW YORK? Če vas je dovolj zavednih, stopite skupaj, ustanovite odbor in prepričan sem, da bo vsak rad dal kolikor more.

•

Blagajnik Cerar, mi je poročal, da je prejel nadalje prispevke in sicer: Mr. John Grižeł $20; Mr. in Mrs. John Habjan $10; Valentin Orehek $10. Skupaj: $40. Prenos od prej $5,284.60. Torej vsega skupaj s krediti $5,324.60. — Najlepša hvala vsem. Da bi našli dosti posnemalcev!

Torej kot sem rekel že prej, ko bi se dalo delovanje v prid pomoči organizirati tako, da bi naše ljudje delovali skupaj in bi svoje delovanje prikazali skupno, vsaj enkrat na teden, bi bil jaz pripravljen zgubiti še malo več časa, tako da bi prikazal našim ljudem, ne samo aktivnosti velikega New Yorka, pač pa aktivnosti države New York.

Pri tem seveda jaz ne mislim osebnosti, pač pa stvari, ki so koristne za nas same, Ameriko in naše ljudi doma. Včasih mala omemba dosti koristi; saj veste kako to gre: "roka roko umije in obe pa obraz." Dejstvo je, da če vsi stopimo na delo, bo delo lahko storjeno z lakoto in brez posebnih občutkov, — nasprotno pa: če nočemo sodelovati, bo delo težko dovršiti in še takrat, če se dovrši, bo vedno ležal v tem delu prepad enostranosti.

Zberimo skupaj vso dobro voljo, in pričnimo delati skupaj, kar se tiče pomoči in kupovanja bondov in naznanjanja teh nakupov. Delajmo skupaj, kar se tiče našega: in naše je vse, kar se tiče nas vseh, kar pomaga našim in ob enem ugledu slovenskega izseljenca. Če se hočemo trgati med seboj, zaradi osebnih prepričanj, imamo še vedno dovolj prostora, brez, da bi škodili skupnemu interesu nas kot takih. Male stvari ki pridejo med nas, vsled naših posebnih okusov lahko spregledamo v takih trenotkih. Nekateri nima rad česna v jedi, drugi nima rad čebule, tretji nima rad poprove štupe in četrti slaščic, toda pri vsem tem, pa vemo, da brez jesti ne moremo živeti in se stvar tako uredi, da vsak pač vzame glavno jed za dobro in drugega se pa izogne, ter mu zato tudi nihče ne zameri. Toda vsled tega ga nihče ne sovraži. So pač različni okusi, in se z ukorom ne da stvar spremeniti.

Pozabimo na trenotne razlike in stopimo skupaj, da se stvar dovrši čim prej! Kaj rečeš ti na to? Izrazi se, kakoršno je pač tvoje mnenje.

Ignac Musich.
125 Montrose Avenue,
Brooklyn, 6, N. Y.

Častni večer za jugoslovansko delegacijo v San Franciscu

V sredo, 22. maja, so rodoljubi iz Tacoma in Seattle, Wash., Josip Martinac, Marcus Nalley, Mike Barović in Nick Bez priredili svečan večer na čast jugoslovanskim delegatom na Mednarodni konferenci v San Franciscu.

Svečanemu večeru je predsedoval Nikola Bez iz Seattle, Wash., ki je v zbranih besedah pozdravil jugoslovansko delegacijo. Njemu so kot govorniki sledili delegati delegacije, ki so popisovali velike boje in žrtve, ki so jih prinesli jugoslovanski partizani, predno so osvobodili deželo pred vpadnikom.

Proslava je trajala do dveh ponoči in vsi so bili jako veseli in zadovoljni.

Na zgornji sliki posneta na svečanem večeru so od leve na desno, sedeči: Dr. Teodor Gjurgjević, Stane Krašovec, Josip Martinac, dr. Ivan Šubašić, Nick Bez general Sretan Žujević, polkovnik Vladimir Dedier, Charles Michelson.

Stoječi, s leve v drugi vrsti: Mrs. Elena Peeke, Milorad Cerović, Josip Zaninović, Mrs. Katherine Čengija, Dragovan Šepić, Miss Cordia Milošević dr. Branko Kojić, Mrs. Frances Nalley, Josip Mohorović, Mike Barović, Miss Charlotte Mužar, Martin Zorić, G. Stern.

Stoječi s leve na desno, v 3. vrsti: Marcus Nalley, Anton Gjuraš, Petar Čengija, Miss Sophia Sherman Lt. col. Peeke, Gojko Ivanović.

Pogodba med Kanado in republiko Češkoslovensko

Ottawa. — Kanadska osrednja vlada je ravnokar podpisala pogodbo z vlado republiko Češkoslovenske posebno pogodbo, glasom katere se dovoli ravnokar osvobojeni slovanski republiki posojilo v znesku $15,000,000 v svrho nakupa raznih potrebščin v Kanadi.

Boa constrictor — v Kanadi

Charlesbourgh, Que. —V neki sadni trgovini, so te dni našli mlado tropično boa-kačo in sicer v zalogi banan, ki so ravnokar dospele iz Južne Amerike. Kača je le 33 palcev dolga. Poslali so jo takoj v zoološčen vrt, kjer je topleje, kakor v trgovini sadja.

HELP WANTED :: Help Wanted (Male) MOŠKO DELO

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

POLISHERS & SANDERS
NA AVTOMOBILIH
Izurjeni — Stalno — Visoka Plača
Povojno — Dobre delav. razmere
Vprašajte: MILLER SERVICE
311 SCHOLES ST., B'KLYN. N. Y.
EV 7-1934
(106—112)

ČEVLJARJA (2)
IN V SPLOŠNEM DOBREGA MOŽA
Prvovrstna popravljalnica čevljev: — Izvrstne delavske razmere in plača. Nadurno. Unijska plača.
Pokličite GR 3-2308
(104—106)

POLISHERS
SAMO IZURJENI
VISOKA PLAČA — STALNO
MNOGO NADURNEGA
POVOJNA BODOČNOST
Vprašajte:
D. & D. METAL PLATING CO.
127 GREENE ST. N. Y. C.
(104—110)

FINISHERS
ON
FINE FURNITURE
40 Hrs. Time & ½ overtime. Good pay. — Steady. — Daylight Work Shop — Apply: ALFRED COHEN
238 EAST 59th ST., N. Y. C.
(101—107)

LIVARJI — POMOČNIKI
FRANCOSKI PESEK
SAMO IZURJENI
5 Dni — Stalno — Povojno
Vprašajte: GEORGE PALESTRO
FOUNDRY CO., 428 E. 23rd ST., N. Y. C. GRamercy 5-8063
(106—108)

ARTISTS
RETOUCHER — MECHANICAL
STEADY—POST WAR—5 DAYS
plus OVERTIME—GOOD SALARY
Apply:
W. H. LACKIE
45 E. 17th STREET N. Y. C.
(106—112)

MEN! MEN!
VETERANS
COOKS
for Institutional Cooking — Steady Work, 6 Day Week, Good Salary, Pleasant Working Conditions. — Call: TOTTENVILLE 8-1500 — Ext. 32
(105—111)

YOUNG MAN
No Experience Necessary
Assist in Shipping & Receiving Dept. LARGE HANDBAG FIRM
40 hrs. plus overtime — steady
Good pay—Post War — Apply
LESCO LTD., 10 E. 34th ST.
N. Y. C. Murray Hill 3-2897
(104—106)

SUPERINTENDENT
IZURJEN (HUNTS POINT OKOLICA.) — $55 NA MESEC, BREZPLAČNO STANOVANJE: Vprašajte na:
219 CANAL ST., N. Y. C.
ali pokličite: CA 6-8392

BOYS
Experience not essential — for
SHEET METAL FACTORY
75c Hour — Steady — Apply
DASH METAL PRODUCTS
7319 NEW UTRECHT AVE.,
Brooklyn, N. Y. Bensonhurst 6-5563
(106—108)

BOY
Assist in Shipping and Receiving Department — INFANT'S — CHILDREN'S WEAR
5 days — Steady — Post War
Apply: GLO-DIN
465 — 5th AVE., N. Y. C.
(106—112)

PRESSMAN
for KLUGE VERTICAL and KELLY
5 Days — Steady — Post War
Good Pay — Apply:
CURRENT PRESS
415 East 5th Street N. Y. C.
(106—112)

HELP WANTED
MOŠKO in ŽENSKO DELO
(Male and Female)

GIRLS
Experienced — Inexperienced
FOR SPRAYING
LEATHER
5 Days—Overtime—Steady—Good Pay — Pleasant Working Conditions. — Also MEN — Apply:
AR-TEX EMBOSSING
101 WOOSTER ST., N. Y. C.
(101—107)

MOŠKI — ŽENSKE
NEIZURJENI
TOVARNIŠKI DELAVCI (KE)
$40 — Stalno delo
Potrebujemo tudi SPRAYER-JA, IZURJENEGA, DOBRA PLAČA
Vprašajte ROYAL VENETIAN BLIND, 103-9 NORTH 3rd ST.
BROOKLYN, N. Y. (106—108)

Opozorite še druge, ki ne čitajo "G. N." na te oglase. — Mogoče bo komu vstrpeno.

YOUNG MAN
for LIGHT WOODWORKING
in DISPLAY SHOP
Interesting work; opportunity to advance with new company.
Apply: DICKSON MACHE
100 CHARLES ST., N. Y. C.
CHelsea 3-4724
(106—112)

:: New Jersey ::
WANTED
MEN FOR PORTER WORK also MAN for LAUNDRY
Pleasant working conditions; Steady work — Apply immediately:
HACKENSACK HOSPITAL
22 Hospital Place Hacksensack, N. J.
(106—108)

DISHWASHERS
WANTED IMMEDIATELY
Good salary: Pleasant working conditions. — Free meals — 6 days. WMC Rules observed.
Apply: PENN GATEWAY CAFE
Pennsylvania Railroad Station
NEWARK, N. J. (106—112)

NIGHT COOK
WANTED
Good hours — Excellent pay — Pleasant working conditions — Apply immediately. EXCELL RESTAURANT
922 Bergen Avenue — Journal Square
JERSEY CITY, N. J. Ph. JO 2-8808
(106—112)

MAN for
COUNTER WORK
to ASSIST REGULAR COUNTER MAN — Excellent salary — Night work—Steady—Apply immediately
BUFF'S DINER
471 FRELINGHUYSEN AVE
NEWARK, N. J. Phone BI 2-9277
(106—112)

DISHWASHER
Dowtown Newark
A steady job for a dependable man. Good salary with meals — 5 days per week — Short hours — Daytime work only. — See MR. LAIRD, first floor, FIREMEN'S INSURANCE CO.
10 PARK PLACE, NEWARK, N. J.
WMC Rules apply.
(106—112)

:: New Jersey ::
DISHWASHERS
EXCELLENT SALARY WITH ROOM AND BOARD — 6 DAYS — STEADY WORK — PLEASANT WORKING CONDITIONS — Apply:
DONOHUE'S, Route 23, Newark
Pomton Turnpike, MOUNTAIN VIEW, N. J. — Phone MO 8-0032
(105—111)

SHORT ORDER COOK
also DISHWASHERS
NIGHT WORK
Excellent Salary — Good Hours
STEADY WORK
Apply: STADIUM DINER
337 BROAD ST., BLOOMFIELD, N. J. Phone BL 2-7158
(106—112)

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES

COOK — KITCHEN HELP
EXCELLENT SALARY
STEADY WORK — 6 DAYS
Pleasant Working Conditions
WMC Rules Observed
Apply: DUTCH HOUSE
CEDAR GROVE, N. J. — Take Bus from Newark. (105—107)

HANDY MAN
TO CLEAN TAVERN and HELP AROUND OUTSIDE GROUNDS
6 Days — Excellent Salary with Room and Board — Good Home for Right Man. — Apply: ORCHARD REST, 865 VALLEY ROAD,
CLIFTON, N. J. Phone MO 2-9474
(105—111)

DISHWASHER
WANTED IMMEDIATELY
Excellent Salary with Overtime
Day Work — 6 A. M. to 4 P. M.
STEADY WORK
Apply: SCHYOWITZ'S
207 SPRUCE ST., NEWARK, N. J.
Phone BI 2-9558
(105—111)

KITCHEN HELP
APPLY IMMEDIATELY
Excellent Salary — Steady Work — Pleasant Working Conditions — Apply
SCHUMB'S
84 WASHINGTON ST. BLOOMFIELD
New Jersey Phone BL 2-4800
(105—111)

:: New Jersey ::
COUNTERMEN (2)
EXPERIENCED
Excellent Salary — Steady Work
WMC Rules Apply
APPLY IMMEDIATELY
KLESS DINER, 102 PLANE ST., BOONTON, N. J. Boonton 8-2186
(104—110)

COUNTER MAN
Excellent Salary — Steady Work
Day Work — 6 Days — No Sunday
Apply in Person
AL'S DINER
867 COMMUNIPAW AVENUE
JERSEY CITY, N. J.
(102—108)

PORTER
EXCELLENT OPPORTUNITY FOR RIGHT MAN TO WORK IN COCKTAIL LOUNGE
Steady Work — Post War Future
Apply Immediately
ELKS CLUB
622 Bloomfield Ave., BLOOMFIELD, New Jersey (101—107)

PORTERS
DISHWASHERS
FOR BANQUET HALL
FULL OR PART TIME
Pleasant Working Conditions — Apply Immediately. — ANN GORDON'S
25 ELIZABETH AVE., NEWARK, N. J. — WMC Rules Observed
(101—107)

PORTER
DISHWASHERS
NO NIGHT OR SUNDAY WORK
Steady Work With Post War Future
Apply: HUYLER'S
744 BROAD ST., NEWARK, N. J.
WMC Rules Observed
(101—107)

Porters — Dishwashers
WANTED IMMEDIATELY
GOOD SALARY
STEADY WORK
Apply: WEEQAUHIC DINER
306 ELIZABETH AVE. NEWARK, New Jersey
(104—110)

MOŠKO DELO
Help Wanted (Male)
:: New Jersey ::
HELPER WANTED
AUTOMOBILE REPAIR & PAINT SHOP—To Work on Light Chevrolet Trucks — 60 hour week — 1½ for all over 40. — 6 days — No Sundays
Apply: LAMBREECHT CREAMERY
168 Mt. Pleasant Ave., NEWARK, N. J. (103—109)

PORTER IN BAKERY
Light Work — No Sundays — Vacation with Pay — Regular Salary Increases. — Apply:
MONTCLAIR BAKERY
578 BLOOMFIELD AVE.
MONTCLAIR, N. J. MO 2-1240
(104—109)

SHORT ORDER COOK
GOOD SALARY
6 DAY WEEK — STEADY WORK
WMC Rules Observed
Apply: SUBURBAN DINER
650 CENTRAL AVE.
EAST ORANGE, N. J.

MOŠKO in ŽENSKO DELO
(Male and Female)

WAITRESSES also BUS BOYS and BAR PORTERS
Pleasant Working Conditions
Good Salary Steady Employment
Apply Immediately
RIVIERA HOTEL
CLINTON and HIGHT STREETS
NEWARK, N. J.

POLISHER — BUFFERS
za MODERN PLATING PLANT
DOBRA PLAČA — STALNO — IZVRSTNE DELAVSKE RAZMERE
PRIJETNA OKOLŠČINA
Vprašajte: HENRY MOSS & COMPANY
113 — 53rd STREET BROOKLYN, N. Y.

POVEST IZ DNI TRPLJENJA IN NAD

Gadje gnezdo

Spisal: VLADIMIR LEVSTIK

(38)

"Ne le znamenja, časov učakate," pravi sin, stiskaje stari roko. "Pred durmi stoje, čez vse hribe piha veter svobode; koliko boljše je že kot pred letom dni! Ali to so le prvi zvončki pomladi: bliža se dan, ko sama raztrga oblake in stopi med nas."

In res se menda raduje vse naokoli nečesa posebnega. Dočim je Konjska reber odeta v pozno popoldansko senco, se širi pod njo dolina in kipi onkraj polja Sevški hrib v praznični zlati luči; še v temnih piramidah smrek na obzorju je nekaj svetlo hrepenečega. Polja in sela počivajo, zamišljena v veliko skrivnost, ki se zdajzdaj razreši; drobnim cerkvam, ki čepe na zelenih kopeh višini liki beli golobje z navzgor obrnjenim kljunom, se nič ne pozna, da nimajo več zvonov in ne morejo pozdraviti aleluje, ki se bliža. Kastelčevina gine oddaleč, se vtaplja med čredo vasi kakor veliko ovca med jagnjeti; bogata slika okolice srka vse podrobnosti v svojo živo, široko celoto. Izza hribov se dvigajo kupčki in višji grebeni svetleje višnjeve barve, in še onkraj njih se zdi, kakor bi vpile daljave: tudi me smo tu, smo z vami, Kastelka, gad in dolina!

"Poslušaj, Zinka!" vzklikne Janez nenadoma. "Kdo je pravil, da hrani godec novo harmoniko zame?" In kaže s prstom nizdolu.

Bajta, kjer prebiva pijanček z materjostarko, čepi tik pod rebrijo; na sadovnjaku za njo se vidi živa pika, manjša od črnega mravljinčka. Ta pika je Cena, ki v senci vleče harmoniko, in kolikokrat pljusne sapa v breg, se razločno slišjo njeni glasovi.

"Novo izkuša," prisluhne Kastelka. "Nič kaj mu ne gre izpod prstov. Čujta!"

Res ubira godec nevajen napev: tipke se puntajo, melodija sili v poskočnico, in vendar noče biti. Ali Cena ne odneha; še parkrat spodrsne, pa jo ima. Vesela harmonika doni mogočno, kakor bi jo bil obsedel slovesen duh; prav dobro se čuti, s kakšno silo nateza mehove.

"Naprej zastava!" vzklikne Zina. "Kaj ga je navdušilo? Kar ni za v pete, ni Cenova šega!"

"Nekaj se je zgodilo," pravi Janez ponembno. "Gilej očeta in doktorja, kako dirjata gori!"

Izza ovinka gozdne steze sta se prikazala Galjot in zdravnik; očividno se jima mudi, kot bi nesla veliko novico. Živalno se razgovarjata in mahata z rokami: doktor vihti palico, Galjot klobuk, in toliko da ne poskakuje.

"Kaj vesta veselega?" jima zakliče vdova naproti. "Pa niso sklenili miru?"

"Vse več prinašam, Kastelka! Še dosti več! Sosedov obraz je rdeč od razigranosti.

"Potem je nekaj o stari pravdi . . ." šepne Janez dekletu. "Govorite, oče, govorite!"

Doktor je zinil, toda Galjot hiti oznanjati blagovestje.

"Mir ni sklenjen in menda še dolgo ne bo. Toda naši poslanci na Dunaju so povedali pred Bogom, cesarjem in celim svetom, da hočemo biti na svoji zemlji sami gospodarji ter stojimo za svojo prostost od zdaj zanaprej do konca, dokler nam je ne dado . . ."

En vzklik iz treh grl je pozdravil visoko novico: to je bil glas, ki ga stoletja niso slišala!

Sosed bi rad povedal več, pa ne ve vsega natanko. Toda zdravnik razvija časopis ter govori o zgodovinski deklaraciji tridesetega maja, kakor bi ga poslušala vsa dolina ob znožju rebri. Glas trepeče staremu gospodu, oči se mu rose od veselja: on je gredoč navdušil Cena, da gode častitljivo bojno pesem.

Kastelka ga komaj posluša. Ženske ne gledajo politike na globoko in široko, tem bolj pa jih omamlja, kadar se zablisne velika gesta nad vrvežem njenih drobnjarij. Debele solze dero stari po licih, ko strmi v večerno zorenje vrhov in vidi v duhu svetlejšo zarjo, razlito na poldrugi milijon svobodnih ljudi, svojih na svojem in združenih z brati! Kralj Matjaž žvenkeče na plan, ilirska zvezda mu sveti nad glavo, trobojnice fofotajo od Gospesvete do laškega Vidma . . .

Zina sloni ob njeni rami, vsa bleda od sreče; ustnice ji drhte, zrenice so uprte vanj ter kličejo:

"Radnj se, preljubi — dan, ki sva verovala vanj, nama vzhaja!"

Janez prvi podre molčanje.

"Če bi kdo vedel," govori kakor samemu sebi, "če bi kdo vedel, kolikokrat sem mislil na to! Ti Zina veš, ti edina . . . Ves čas trpljenja sem nosil v sebi to misel: odkrito in pred vsemi moramo povedati, kdo smo in kaj je naša neomajna volja. Izbrati cilj ter iti za njim, ne oziraje se na desno, ne na levo; pokazati svojo karto in postaviti nanjo vse, kar je . . . Kdor ne tvega vsega za vse, je sodrga, ne narod; domovina, ki jo likrati ljubimo in prodajamo, ni domovina. Ta beseda pomeni vse, ali pa ne pomeni ničesar! . . In zdaj stojimo s svojo pravo pred sodiščem sveta, zdaj smo zares! O, zahvaljeni vsi, ki mi niste dali umreti, da sem nčakal tega dne!"

"Topot bo zmaga naša," pritrjuje Goljot in položi roko na gadovo glavo. "Našli smo se."

"In naše muke niso bile zaman," se oglaša Žina. "Vse je poplačano, kar smo prestali."

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Dopisi

SMRT KOSI

Chisholm, Minn. — Tukaj sta umrla dva rojaka; prvi je bil Louis Ruparšič, star 58 let. Doma je bil iz Stašja pri Ribnici, zapušča bolno soprogo in tri sinove, ki se nahajajo na različnih bojiščih daleč čez morje, tako da ni mogel nobeden priti na pogreb svojega očeta. V resnici žalostno, ko se bodo vrnili domov, bodo našli hišo prazno: oče mrtev, mati pa v bolnišnici. Pač žalostna usoda družine. Moje sožalje!

Drugi rojak je bil Joseph Virant, star 57 let. Tukaj je bival 41 let. Doma je bil od Iga pri Ljubljani. Bolan je bil več časa. Pred dvema tednoma ga je zadela kap na možgane in to je bilo usodno in tako je umrl 11. maja. Tukaj zapušča soprogo, pet hčera in štiri sinove, ki so že vsi odraščeni. Dva sinova se nahajata pri mornarici in sta se udeležila pogreba. Moje globoko sožalje celi družini.

Dobila sem pismo od tukaj rojenega slovenskega dekleta, Vide Ponikvar, ki se sedaj nahaja v Detroit, Mich. Leta 1943 je bila v Washington, D. C., ko sem jo jaz obiskala. Mi piše, da sedaj se uči ruskega jezika, in da gre iz aeroplanom v Cleveland, Pittsburgh in Philadelphijo po službenih potih. Ona je namreč v navy in tajni službi. Piše mi v slovenskem jeziku, dasi ni nikoli v slovensko šolo hodila. Vse se je izučila samo od tega, ker je navdušena Slovanka za vse, kar je slovanskega. Veliko sreče, Vida, v tvojem poklicu. — Njen starši so tudi naročniki "Glasa Naroda."

Danes je 22. maja, pa je še zmiraj mraz; sneži in dežuje skoro vsaki dan že celi mesec maj. Ne vem, kdaj bodo kaj po vrtovih posejali, ker je tako hladno vreme.

Pozdrav na vse čitatelje tega lista. —

Frances Lukanich.

Ako hočemo preprečiti, da se nikdar več ne ponovi . .

Žrtve množičnega sežiganja v nacističnem taborišču blizu Leipziga. — Uradni posnetek US Signal Corpsa.

Težko vam je gledati to sliko, toda le poglejte jo natančno. Ne poglejte v stran, niti ne, ako vas boli, kajti to je zadeva ki se tiče tudi vas. To so ljudje, ki so prišli iz vaše domovine, morda iz vaše lastne vasi. Pomislite na to, preudarite, in vaša groza in gnus se bosta spremenila v žarečo jezo napram zverem, ki so odgovorne za te zločine. Toda tudi gnus in razjarjenost nista zadosti. Ako hočemo preprečiti, da se nikdar več ne ponovi, moramo jasno razumeti, kako je prišlo do tega.

Zgodovina nam priča, da strahote nacizma niso bile prve te vrste. Ta pošastna groza je bila tu le bolj obsežna in bolj učinkovita, v skladu z modernimi sredstvi. V vsem drugem pa je sledila starodavnim vzorcem in vzgledom, mučilnicam, ječam in moriščem, ki so bila že od nekdaj tiranom sredstva vladanja. Včasih so bili žrtve znanstveniki kot Galilej ali učenjaki kot Sokrates. Včasih politični nasprotniki kot Mazzini ali Kossuth. Često so bili tudi verske manjšine kot kristjani za časa rimskih cesarjev. Hugenoti v Franciji 16. stoletja ali Židje pod Hitlerjem.

V starodavnih časih poslednje zatiranja in preganjanja v eni deželi večinoma ni bilo čutiti v drugih delih sveta. Toda danes so ljudje, ki žive na najoddaljenejših koncih sveta, v bistvu čisto bližnji sosedje. Kjerkoli je skupina ljudi predmet zatiranja — kjerkoli na svetu — se ogroženost te skupine prenaša na vse druge dele sveta.

Nacisti so nas naučili tega. Pod geslom svoje "rasne superiornosti" so najprej napadali Žide v Nemčiji. Za njimi pa so se navalili na vse izobražence, na delavske prvake, na svečenike in na politične nasprotnike vseh veroizpovedanj. Ko je bil strup ideje "rase gospodarjev" prodrl v možgane Nemcev, so začeli padati in padli tako nizko, da se niso več razlikovali od navadnih divjih zveri in da so mučili svoje žrtve vsepovsod v vseh deželah.

Ne pozabljajmo tega, česar nas nče ta slika s tako strašno jasnostjo in s toliko groze. Kjerkoli slišite nekoga, da poskuša širiti rasno ali versko sovraštvo, spomnite se te slike. Spomnite se tega, da je začetek Hitlerjevih zločinov v njegovih fanatastičnih domišljavih bajkah o "višjih" in "nižjih" vrstah človeških bitij. Praznoverni goreče niki, ki vspodbujajo rasno sovraštvo in verske predsodke v Ameriki, nas skušajo zavesti na pota groze in strahot.

Vojna ni končana, dokler ni Japonska poražena. — Kupujte bonde 7. vojnega posojila.

Izdelovanje kanadskih ur

Ottawa. — V tukajšnjem mestu je glavna tovarna za izdelovanje vsakovrstnih ur, in vodstvo tovarne je ravnokar naznanilo javnosti, da izdela vsak dan po 3600 vsakovrstnih ur, tako za prebivalstvo v mestih in na deželi, kakor za vojaštvo, ki je sedaj razkropljeno po vsem svetu. V imenovani tovarni izdelujejo tudi druge potrebščine tako za civilno prebivalstvo, kakor tudi za vojaštvo.

Naznanilo

Kot je bilo že poročano se pobira obleka za naše revеže v stari domovini tudi v dvorani cerkve sv. Cirila na 62 St. Marks Place (na osmi), New York City. — Dvorana je odprta vsaki dan.

SEDANJI ROMAN "GADJE GNEZDO," KI GA NAŠI ČITATELJI BEREJO S TAKO VELIKIM ZANIMANJEM, GRE PROTI KONCU. — NJEMU BO SLEDIL ZOPET NOV ROMAN, KI JE POLN ZANIMIVIH DOGODLJAJEV IN KI GA JE SPISAL ZNANI FRANCOSKI PISATELJ

Angleško-Slovenski

BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 273 strani.

Cena je $5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

HELP WANTED :: Help Wanted (Female) Help Wanted (Female) :: HELP WANTED

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

MANICURIST
GOOD ALL AROUND OPERATOR
Good Salary — Steady Work
Post-War Job
Apply: GARY HAIR STYLIST
70 PINE ST., N. Y. C.
Phone: DI 4-1998—9
(102—108)

GIRLS — Experienced for Hand Decoration & Air-Brush Work on Figurines
5 DAYS—STEADY—GOOD PAY
Apply: IDEAL GIFT MFG.
22 WEST 24th ST., N. Y. C.
(1st floor)

ŠIVALKE
NA SINGER STROJE: Potem tudi FLOOR GIRL. — Dobra plača; z ali brez izurjenostjo; tudi VAJENKE. 40 ur na teden — stalni delo — čas in ½ za nadurno. — Vprašajte:
ELLERY PRODUCTS MFG. CO.
114 WEST 26th ST. N. Y. C.
(102—108)

GIRLS
NO EXPERIENCE NECESSARY
Light Factory Work
5 DAYS — Overtime Optional
Pleasant Surroundings — Apply
WALCUTT KELLY CO.
141 EAST 25th ST., N. Y. C.

FINISHERS and CLEANERS
STALNA SLUŽBA—VISOKO PLAČA
Vprašajte:
IZVRSTNA PRILOŽNOST
RO-LYNN FROCKS
520 — 8th AVE., N. Y. C.
(101—107)

Fingerwaver — Manicurist
GOOD HOURS — STEADY WORK
GOOD PAY
POST-WAR OPPORTUNITY
Apply: FRANCES BEAUTY SHOP
5016 AVENUE D (near Utica Ave.)
BROOKLYN
(101—107)

ŠIVALKE
NA SINGER STROJE — 5 DNI STALNO — DOBRA PLAČA "ESSEENTIAL" — POVOJNO
Svetla Delavnica — Vprašajte:
SOLOMON BROS.
599 BROADWAY N. Y. C.
(105—107)

ŽENSKE ZA ČISTITI
PRADNIŠKO POSLOPJE
KRATKE URE . . . POČITNICE
$22 NA TEDEN
NADURNO DELO, AKO ŽELITE.
DOBRE RAZMERE
Vprašajte SUPERINTENDENT
1501 BROADWAY, near 43rd St. NYC.
(103—109)

GIRLS — No experience necessary as TRIMMERS and TABLE WORKERS on LEATHER WATCH STRAPS
5 days—overtime optional—Steady
Pleasant daylight workroom—Apply
WESTERMAN MFG.
136 WEST 21st ST., N. Y. C.
(106—108)

GIRLS
EXPERIENCE UNNECESSARY
Steady Work — 60c Hour plus
Overtime—Pleasant Surroundings
Apply: G & S FRAME CO.
316 E. 59th ST.
New York City
(106—119)

GIRLS! WOMEN!
ATTENTION
COOKS
FOR INSTITUTIONAL COOKING
6 Day Week — Steady Work — Good Pay — Pleasant Working Conditions
Call: TOTTENVILLE 8-1500—Ext. 32
(105—111)

FINISHERS
also GIRLS HANDY with NEEDLE for MEN & WOMEN'S SUITS
Good pay — Excellent opportunity
Beautiful daylight workroom
Apply: RESTIVO
21 WEST 46th ST., N. Y. C.
(105—111)

BUY "EXTRA" WAR BONDS

AIRBRUSH OPERATOR
STENCIL WORK & SPRAYING
.70 Hour — 5 Days — Overtime Optional — Steady — Pleasant Surroundings — Apply
WALCUTT KELLY CO.
141 EAST 25th ST. N. Y. C.

ŠIVALKE
ZA DELATI NA DOMU ALI V TOVARNI
DOBRA PLAČA — STALNO
Potem tudi FINISHERS
Vprašajte: REVAH
60 WEST 114th ST., N. Y. C.

HIŠNA DELAVKA
SPI NOTRI; DOBRA SLUŽBA; DOBRA PLAČA; SAMO IZVEŽBANI; SPRIČEVALA. — Vprašajte:
MRS. PLOTKIN
227 E. 203rd ST., BRONX
SE 3-5316

ŠIVALKE GUMBNIC
IZURJENE; Potem tudi FINISHER
5 DNI NA TEDEN—STALNO DELO
DOBRA PLAČA
BIEBER KNITTING MILLS
71-07 — 60th LANE, RIDGEWOOD, B'KLYN HE 3-3315
(102—108)

GIRLS (16 years or over)
No Experience Necessary
LEARN POST WAR TRADE
Clean, Light, Pleasant Work, Steady
5 DAY WEEK — Apply
UNIFORM EMBLEM CO.
34 PINE ST., BROOKLYN, N. Y.
(104—106)

DEKLETA
Izurjene
LIMATI IN LEPETI
NA
FINO USNJE
STALNO — POVOJNO
PRIJETNA OKOLŠČINA
Vprašajte
STAR CASE CO.
76 MADISON AVE.
New York City
(104—106)

FINGERWAVER
MANICURIST
FULL TIME—STEADY—5 DAYS
Good Hours — Good Clientele
Apply: CORNER B'DWAY and 53rd ST., N. Y. C.
SUsquehanna 7-7216
(106—112)

POZOR
DEKLETA in ŽENSKE tudi FLOOR GIRLS
PREGIBALKE—PREGLEEDOVALKE
Dobra plača, stalno delo za prave dekleta. — Svetla, čista tovarna. — Prijetne delavske razmere. — Vprašajte
SYLVAN KNITTING MILLS
1485 GATES AVE., BROOKLYN, N.Y.
(106—108)

(Male and Female)

FINGERWAVER
EXPERIENCED ALL AROUND
5 Day Week — Short Hours
Good Salary — Apply
MATTY'S BEAUTY SALON
2280 BROADWAY, Bet. 87 & 88 St., N. Y. C. — SC 4-3820
(102—108)

:: New Jersey ::
(FEMALE HELP WANTED)

WAITRESS
WANTED FOR CONFECTIONERY AND LUNCHEONETTE
Good Salary — Steady Work
Pleasant Working Conditions
CALL ES 2-9198
1037 SO. ORANGE AVE., NEWARK, N. J.
(104—110)

KITCHEN GIRL—MAID
PERMANENT POSITION
NICE WORKING CONDITIONS
Apply
FAIRMONT HOSPITAL
136 SUMMIT HOSPITAL
JERSEY CITY, N. J.
(103—109)

CLEANERS
IN LARGE OFFICE BUILDING
Pleasant Working Conditions — 39 Hour Week — $21.06 — Hours: 6 P. M. to 12:30 A. M. — Apply:
ROOM 3400 — 1180 RAYMOND BLVD
NEWARK, N. J.
(102—108)